

Cystoscopie

Patientinformatie

- 1. Wat is cystoscopie?
- 2. Waarom wordt cystoscopie uitgevoerd?
- 3. Voorbereiding van het onderzoek.
- 4. Hoe gaat het onderzoek?
- 5. Zijn er risico's?
- 6. Wat kunt u na het onderzoek verwachten?

Wat is cystoscopie?

Cystoscopie is de naam voor een procedure waarbij de arts in uw blaas en plasbuis kijkt met een dunne holle buis, genaamd cystoscoop.

Als u een blaas probleem heeft, is het mogelijk dat uw dokter een cystoscoop gebruikt om in uw blaas en plasbuis (urethra) te kijken. De urethra is de buis die de urine vanuit de blaas naar buiten vervoert.

Waarom wordt cystoscopie uitgevoerd?

Cystoscopie kan worden verricht om een diagnose te stellen of de oorzaak van symptomen te vinden zoals:

- Bloed in de urine (haematurie).
- Ongebruikelijke cellen in urineonderzoek.
- Frequente blaasontstekingen.
- Pijn in de blaas, plasbuis of tijdens het plassen.
- Tijdens een chirurgische procedure zoals bv het aanlegggen van een bandje voor urine incontinentie, om schade aan de blaas of urinewegen uit te sluiten.

Dit onderzoek wordt verricht om problemen zoals blaasstenen, bloedingen, tumoren en structurele afwijkingen van de blaas vast te stellen.

Er worden twee soorten cystoscoop gebruikt: flexibel(buigzaam) of star (metaal).

Een *flexibele cystoscoop* is een dunne telescoop, (potlooddikte) welke via de plasbuis in de blaas wordt ingebracht.

Omdat deze cystoscoop flexibel is, passeert deze gemakkelijk langs de bochten van de plasbuis. De flexibele tip kan ook bewogen worden, zodat de arts de gehele blaas van binnen kan bekijken, inclusief de uitmonding van de urine leiders in blaas.

Een **starre cystoscoop** is een kortere starre telescoop; het bevat werkkanalen waardoor verschillende instrumenten kunnen worden ingebracht, zodat de arts by weefsel stukjes (biopten) kan afnemen of een injectie in de blaas kan geven.

Gedurende de cystoscopie kunt u meestal meekijken op de TV monitor waarop de beelden worden afgespeeld.

Flexibele cystoscoop

Voorbereiding op het onderzoek

In geval van een poliklinische cystocopie zult u meestal normaal mogen eten en drinken voor de procedure. In geval van algehele narcose, volgt u het advies op van uw arts/anaesthesist, betreffende het aantal uren dat u vooraf niet mag eten en/of drinken.

Als u vragen heeft, stel deze dan aan uw arts. In het algemeen wordt u geadviseerd om uw eigen medicatie voor de ingreep gewoon door te gebruiken, maar controleer dit met uw arts. Meestal wordt er voorafgaand aan het onderzoek urine onderzoek gedaan om infecties uit te sluiten.

Hoe gaat het onderzoek?

Het onderzoek kan op de polikliniek, behandelkamer of op de operatiekamer verricht worden, afhankelijk van uw klachten. Uw arts zal u vertellen, waar het onderzoek uitgevoerd zal worden.

Het onderzoek wordt verricht met lokale verdoving of onder algehele narcose; uw arts zal uw hierover inlichten voor de procedure.

- Gemiddeld duurt het onderzoek 15 tot 20 minuten.
- Meestal ligt u op uw rug op de onderzoekstafel met gespreide benen in speciale beensteunen. Het gebied rondom uw plasbuis wordt schoongemaakt en lokaal verdovende gel wordt eventueel aangebracht bij de plasbuis.
- De arts zal hierna voorzichtig de cystoscoop in uw blaas inbrengen. Het inbrengen van de scoop kan een licht oncomfortabel gevoel geven. Door zo goed mogelijk te ontspannen zal het inbrengen slechts weinig gevoelig zijn. De meeste vrouwen ondervinden weinig last.
- Via een slangetje wordt de blaas gevuld met steriel water, waardoor de blaas geleidelijk ontplooit en de blaaswand goed bekeken kan worden. Dit kan een gevoel van aandrang tot plassen geven. U kunt direct na het onderzoek uit plassen of uw arts leegt de blaas met behulp van de cystoscoop.

Zijn er risico's?

Het complicatierisico bij deze procedure is laag, betreffende:

- Blaasonstekingen
- Bloeding
- Beschadiging van blaas of urethra

Er zijn ook risico's verbonden aan algehele narcose. Uw arts of anaesthesist kan u meer gedetailleerde informatie geven over specifieke risico's.

Wat kunt u na het onderzoek verwachten?

U kunt tijdelijk een mild, branderig gevoel tijdens het plassen hebben en er kan ook wat bloed in de urine zitten. Een warm bad of het aanbrengen van een warme washand tegen de plasbuis kan het branderige gevoel verminderen. Deze klachten duren in het algemeen niet langer dan 24 uur. Neem contact op

met uw arts als u veel pijn of hevig bloedverlies heeft of als de klachten langer dan een paar dagen aanhouden.

Er is een klein risico op het ontwikkelen van een urineweginfectie. Het is belangrijk dat u na het onderzoek veel drinkt, ongeveer 3 liter water gelijkmatig over 24 uur verdeeld. Het kan zijn dat uw arts antibiotica voorschrijft om een infectie te voorkomen. Als u tekenen heeft van een ontsteking, zoals pijn bij het plassen, koorts of koude rillingen, stinkende of troebele urine neem dan direct contact op met uw behandelend arts.

In het algemeen kunt u na het onderzoek meteen naar huis. In het geval van algehele narcose, volg dan het advies van uw behandelend arts op ten aanzien van uw eventuele werkhervatting.

De informatie in deze brochure is bedoeld als voorlichtings materiaal en kan tot hulp dienen klachten en verschijnselen beter te begrijpen. De diagnostiek en behandeling van bepaalde aandoeningen dient te worden gedaan door Uw arts of andere bevoegd zorgverlener.

Vertaling: Astrid Vollebregt, MD; Robert Hakvoort, MD; Hans van Geelen, MD $$\odot 201$$